

"Ne znam. Nagađam. U Ministarstvu ljubavi."

"Znaš li koliko si vremena ovde?"

"Ne znam. Danima, nedeljama, mesecima - verovatno mesecima."

"A zašto misliš da mi dovodimo ljude ovamo?"

"Da ih naterate da priznaju."

"Ne, nije zato. Pokušaj ponovo."

"Da ih kaznite."

"Ne!" uzviknu O'Brajen. Glas mu se beše naglo promenio, a lice odjednom postalo istovremeno strogo i uzbuđeno. "Ne! Ne da samo izvučemo priznanje, ne da samo kaznimo. Hoćeš da ti kažem zašto smo te doveli ovamo? Da te izlečimo! Da te učinimo normalnim! Molim te da shvatiš, Vinstone, da niko koga dovedemo ovamo ne izlazi iz naših ruku neizlečen! Nas ne zanimaju ti glupavi zločini koje si počinio. Partiju ne zanima otvoreni čin: jedino do čega je nama stalo jeste misao. Mi se ne zaustavljamo na tome da uništavamo svoje protivnike; mi ih menjamo. Shvataš li šta hoću time da kažem?"

Bio je nagnut nad Vinstonom. Tako izbliza, lice mu je izgledalo ogromno, a viđeno odozdo, činilo se strahovito ružno. Sem toga, bilo je ispunjeno nekim zanosom, nekom ludačkom predanošću. Vinstonu se ponovo skupi srce. Da je bilo moguće, uvekao bi se u krevet još dublje. Bio je siguran da će O'Brajen povući polužicu iz čiste obesti. Međutim, O'Brajen se u tom trenutku okrete i pođe nekoliko koraka gore-dole. Zatim nastavi, manje žestoko:

"Pre svega treba da shvatiš da ovde nema mučenika. Čitao si o verskim progonima u prošlosti. U srednjem veku postojala je inkvizicija. Ona je propala. Cilj joj je bio da iskoreni jeres, a postigla je to da ju je ojačala. Na svakog jeretika koga je spalila na lomači pojavljivalo se na hiljade novih. Zašto? Zato što su se pokajali; u stvari ubijali ih zato što se nisu pokajali. Ljudi su umirali zato što se nisu hteli odreći svojih pravih verovanja. Prirodno, sva slava je pripadala žrtvi, a sva sramota inkvizitoru koji ju je spaljivao. Kasnije, u dvadesetom veku, pojavili su se totalitaristi: nemački nacisti i ruski komunisti. Staljinisti su proganjali jeretike svirepije nego Inkvizicija. Sem toga, činilo im se da su iz grešaka u prošlosti izvukli pouke; u svakom slučaju, znali su da ne smeju stvarati mučenike. Pre no što su izvodili svoje žrtve na javne procese, namerno su im uništavali dostojanstvo. Iscrpljivali su ih mučenjem i samoćom sve dok ti ljudi nisu postali bedne, kukavne ruine, koje su priznavale sve što im se stavi u usta, ružile same sebe, optuživale se međusobno i krile se jedne iza drugih, cvileći za milost. Pa ipak se posle nekoliko godina cela stvar ponovila. Mrtvi ljudi postali su mučenici, a njihovo poniženje bilo je zaboravljeno. I opet: zašto? Pre svega, zato što su njihova priznanja bila očigledno iznuđena i neistinita. Mi takve greške ne pravimo. Sva priznanja koja se ovde izreknu istinita su. Mi ih činimo istinitim. A iznad svega, ne dopuštamo da se mrtvi dignu protiv nas. Ne bi smeo dalje zamišljati da će te potomstvo osvetiti, Vinstone. Potomstvo neće ni čuti za tebe. Bićeš potpuno izvučen iz toka istorije. Pretvorićemo te u gas i razvejati u stratosferu. Od tebe neće ostati ništa: ni ime u spisku, ni sećanje u glavi. Bićeš uništen u prošlosti kao i u budućnosti. Nećeš biti postojao."

'Zašto onda gubite vreme mučeći me?' pomisli Winston s trenutnom gorčinom. O'Brajen se zaustavi u pola koraka kao da je Vinston to izgovorio naglas. Njegovo krupno ružno lice se približi, malo suženih očiju.

"Ti sad misliš", reče on, "da, pošto te nameravmao potpuno uništiti, tako da ništa što kažeš ili uradiš neće imati nikakvog značaja - zašto onda gubimo vreme i prethodno te saslušavamo? To si mislio, zar ne?"

"Da", reče Vinston.